

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	Nr
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

1. Obiekt
TWIERDZA NYSA – FORT I

2. Czas
powstania
1866, 1875-1878

3. Miejscowość
NYSA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja,

Orientacja skala 1:15000

4. Adres
nr hipoteczny obręb Nysa – Miasto –
– W. Wróblewskiego
ark. 10 dz. nr 33/9

5. Przynależność administracyjna
województwo Opolskie
powiat Nyski
gmina Nysa

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Neisse

7. Przynależność administracyjna
przed 1.01. 1999
województwo Opolskie
gmina Nysa

8. Właściciel i jego adres
Skarb Państwa Agencja Mieszkaniowa
ul. Sztabowa 32, 50-984 Wrocław

9. Użytkownik i jego adres
Wojskowe Koło Myśliwskie

10. Rejestr zabytków

Nr data

Fot. 1. Wnętrze fortu – widok ogólny od południa

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

1865 –66 – powstał jako pierwszy z trzech reditowych dzieł prowizorycznych dla osłony kolei.

1871-73 – przebudowany na fort stały

od 1934 przeznaczony na cele socjalne garnizonu

po II wojnie zajęty przez Wojskowe Koło Łowieckie

Jednowałowy fort standardowy dla piechoty i artylerii wybudowany wg. schematu

tzew. Fortu Biehlera, dzieło zewnętrzne Twierdzy Nysa

Przykład dzieła fortyfikacyjnego szkoły nowopruskiej

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Obiekt zlokalizowany w północnej części miasta przylega od półn-wsch do zespołu domków jednorodzinnych przy ul. Orłąt Lwowskich, złożony jest z wykopów i nasypów ziemnych o skarpach licowanych kamieniem i cegłą oraz ceglanych, kamiennych, betonowych, sklepionych budowli kazamatowych i schronowych. Fort złożony został na rzucie spłaszczonego pięcioboku (lunety z załamana ścianą tylną).

Front i skrzydła osłonięte są ziemnymi nasypami ściana tylna (szyjowa) – murem z bramą zabezpieczoną bramą forteczną.

W osłaniającej obiekt suchej fosie, rozdzielonej wzdłuż murem Carnota znajdują się cztery dwukondygnacyjne kaponiery (na ostrzu, obu skrzydłach i przy szyi fortu).

Pod wałem czołowym znajduje się schron główny z kazamatami mieszkalnymi, i kuchennymi oraz warsztatowymi, przeciętymi na osi poterną prowadzącą do kaponiery czołowej.

Na koronie wału z ziemnymi przedpiersiami znajduje się osiem remizowych schronów trawersów. W barkach znajdują się kazamaty prochowni oraz poterny prowadzące do kaponier oraz fosy suchej.

W przeciwskarpach fosy znajdują się przedsionki komór minerskich; adaptowane na prochownie.

Ceglano-kamienne elewacje jednokondygnacyjnych schronów wychodzą na centralny dziedziniec wewnętrzny. Podzielone są otworami bram, wejść i okien zwieńczonych półkoliście, odcinkowo i prosto. Wyposażonych w pancerne nitowane wrota drzwi i okiennice.

Wnętrza sklepione. Ściany wewnętrzne tynkowane. Zachowane wyposażenie latryn, kaponier i schronów – stolarka i ślusarka okien i zamknięć, krat, balustrad i wywietrzników.

Obiekt posiada studnię, zbiorniki szamb i instalację elektryczną.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne obronne	17. Użytkowanie obecne magazyn koła łowieckiego
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Fundamenty, ściany wewnętrzne oraz sklepienia, stropy w stanie dobrym. Ściany zewnętrzne wykazują niewielkie ślady uszkodzeń. Częściowo uszkodzone jest pokrycie dachówkowe muru Carnota. Zachowany niemal komplet drzwi i zamknięć fortecznych. Zachowana studnia i latryny forteczne. Obiekt posiada instalację elektryczną. Teren fortu jest porośnięty przez liczne samosiewy drzew i krzewów.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <ul style="list-style-type: none"> - wpisać do obiektu do rejestru zabytków - usunąć samosiewy drzew i krzewów 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Maciej Małachowicz

plany i rysunki Maciej Małachowicz

zdjęcia fotograficzne Maciej Małachowicz

miejsce przechowywania negatywów Wrocław ul. Orłowskiego 11

22. Biblioteka

W. Dumbsky „Die Deutschen Festungen 1871 – 1914“, Frankfurt 1987;

A. Klose „Festung Neisse“, Hagen 1980;

E. Małachowicz, A. Stupak „Nowożytnie fortyfikacje Twierdzy w Nysie” – maszynopis 1986, zbiory WKZ Opole;

M. Małachowicz „Konserwatorskie Studium Ochrony i Zasad Zagospodarowania Zespołu Pofortecznego w Formie Ochrony Obszarowej – Forteczny Park Kulturowy Twierdza Nysa” – maszynopis 2000, WKZ Opole;

R. Wagner „Grundriss der Fortifikation“, Berlin 1870;

23. Źródła ikonograficzne fotograficzna (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW
PRAWA AUTORSKIEGO

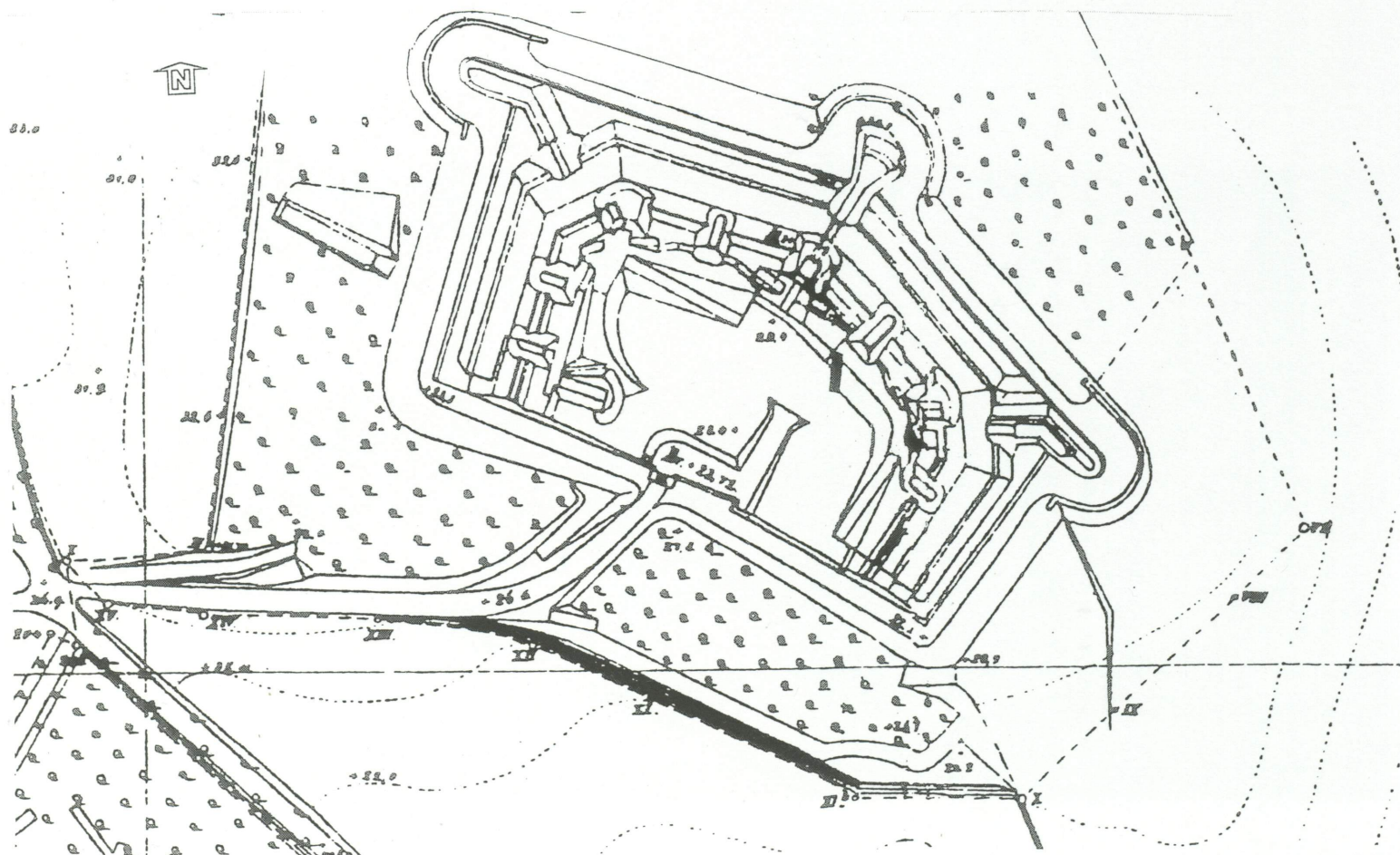
26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

nr 1. Rzut fortu

nr 2. Fotografie

1. Miejscowość, gmina, województwo NYSA, GMINA NYSA, WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) TWIERDZA NYSA – FORT I	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) RYSUNEK POMIAROWY
---	---	--

Fort I – rzut skala 1:2000

1. Miejscowość, gmina, województwo

NYSA, GMINA NYSA, WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

TWIERDZA NYSA – FORT I

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

FOTOGRAFIE fot. M. Małachowicz

fot 2. Fort I – widok ogólny od południowego zachodu